

АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ВИЯВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ

УДК 33.331.522

Баличева К. В.,
студент 4 курсу
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація: У статті проводиться дослідження сучасного стану ринку праці в Україні та її регіонів. На основі аналізу статистичних даних, визначено основні тенденції розвитку ринку протягом останніх років. Сформоване цілісне уявлення про ситуацію на ринку праці та виявленні найбільш конкурентні сфери зайнятості.

Ключові слова: ринок праці, підприємство, безробіття, вакансії, зайнятість населення.

ANNOTATION: The article analyzes the current state of the labor market in Ukraine and its regions. On the basis of analysis of statistical data, the main trends of market development in recent years have been determined. A coherent picture of the labor market situation in the region and the identification of the most competitive employment areas has been formed. coherent picture of the labor market situation and the identification of the most competitive sphere of activity is formed.

Keywords: labor market, enterprise, unemployment, vacancies, employment of the population.

В сучасному світі ринок праці є однією з основних складових ринкової економіки, де відбуваються процеси формування попиту та пропозиції на особливий товар – робочу силу. Динамізм соціально-економічних відносин, який з'являється у процесі формування ринку праці є фундаментальними, тому саме йому варто приділяти особливу увагу. Ринок праці України наразі має свої специфічні особливості, які потребують аналізу для надання рекомендацій щодо його подальшого розвитку. Тому є особливо актуальним аналіз тенденцій, що склалися на ринку праці України за різними показниками. А також виявлення перспективних сфер розвитку в подальшому.

Дослідженню проблеми розвитку українського ринку праці багато уваги приділяли в своїх роботах Д. П. Богиня, Н. С. Власенко, В. Капітан [1-4], та інші. Автори розглянули досить важливі аспекти у сфері зайнятості населення, а саме в регулюванні зайнятості населення, проблемах безробіття та зайнятості на українському ринку праці та внесли

вагомий внесок у вирішення вказаних проблем. Незважаючи на велику кількість наукових праць, необхідно зауважити, що динамізм економічних змін, як в нашій країні, так і в світі, обумовлює необхідність сучасних досліджень ринку праці для підвищення ефективності його функціонування.

Метою роботи є аналіз ринку праці та виявлення основних тенденцій розвитку.

Підвищення темпів соціально-економічного розвитку України і додавання йому інноваційного характеру тісно пов'язано з формуванням і розвитком ринку праці. Ринок праці – важлива і багатопланова сфера економічного і соціально-політичного життя суспільства. Останнім часом, ринок праці в Україні стикається з безліччю проблем і протиріч. Особливо це стосується сектора молодіжного ринку праці, а значить, проблеми з працевлаштуванням терплять люди від 17-26 років. Щорічно в Україні близько 18% безробітної молоді (понад 200 тис. Осіб), причиною безробіття стає проблема з працевлаштуванням після закінчення вищих і професійних навчальних закладів [11].

Особливу увагу варто приділити регіональному ринку праці, оскільки саме він забезпечує ефективне використання трудових ресурсів у державному секторі економіки. Для проведення аналіз ринку праці були обрані найпопулярніші інтернет – джерела для пошуку роботи, а саме: work.ua [8], rabota.ua [9], HeadHunter [10] тощо. У цьому аналізі обмежуємось регіонами, що входять до складу України, окрім окупованої території АР Крим. В табл. 1 наведений розподіл по регіонам оголошень про вакансії та резюме.

Таблиця 1

Розподіл оголошень про вакансії та резюме між регіонами України

Регіон	Вакансії		Резюме		Кількість пошукачів на 1 вакансію
	%	частота	%	частота	
М. Київ	37	81463	39,1	222091	2,7
Дніпропетровська	9,8	21671	9,7	54872	2,5
Одеська	7,6	16822	6,2	35447	2,1
Харківська	6,4	14173	8,6	48604	3,4
Львівська	5,8	12873	4,6	26203	2
Запорізька	3	6712	3,7	20895	3,1

Київська	2,3	5131	1,9	10533	2,1
Миколаївська	1,9	4215	1,7	9583	2,3
Вінницька	1,8	4013	1,8	10416	2,6
Черкаська	1,7	3826	1,5	8353	2,2
Полтавська	1,6	3612	2,4	13603	3,8
Івано-Франківська	1,4	2998	0,8	4307	1,4
Херсонська	1,3	2899	1,2	6746	2,3
Хмельницька	1,3	2855	1	5648	2
Волинська	1,3	2832	0,7	4047	1,4
Рівненська	1,3	2764	0,9	5076	1,8
Тернопільська	1,1	2498	0,6	3135	1,3
Житомирська	1,1	2494	1,6	8814	3,5
Чернігівська	1,1	2423	1	5956	2,5
Сумська	1	2213	1,2	6603	3
Кіровоградська	0,9	2010	0,9	5293	2,6
Закарпатська	0,9	1947	0,6	3416	1,8
Чернівецька	0,9	1923	0,6	3379	1,8
Донецька	0,5	1107	1,2	6789	6,1
Луганська	0,1	278	0,2	1162	4,2

Як видно з табл. 1 у всіх регіонах кількість резюме перевищує кількість наявних вакансій щонайменше в 1,3 раз. Середнє значення по всіх регіонах становить 2,6 пошукача на 1 запропоновану вакансію. Найбільша кількість вакансій передбачають роботу в основних 4 регіонах, а саме: в Києві, Дніпропетровській, Одеській та Харківській областях.

Аналіз вікової структури показав, що дедалі активніше до пошуку роботи долучається молодь віком до 25 років. Проте більша частка економічно активного населення сьогодні складають жінки та чоловіки віком від 26 до 45 років. Основна частина тих, хто шукає роботу, мають вищу освіту. Якщо поглянути на ті професійні сфери, у яких пошукачі були більш активними впродовж останніх десяти років, то ситуація відрізняється. Так, наприклад, у 2007 році тому частіше шукали роботу у сфері продажів – 14%. Водночас сьогодні лідерство займає сфера ІТ та телекомунікацій – по 11% відповідно.

За видами економічної діяльності кожна п'ята вакансія пропонується на підприємствах та установах переробної та добувної промисловості, у торгівлі та ремонту автотранспорту (15%), у державному управлінні й

обороні; соціальному страхуванні (12%), у освіті або на транспорті (9%), у охороні здоров'я або у сільському господарстві (5%). За професійними групами найбільший попит роботодавців спостерігається на кваліфікованих робітників з інструментом (19%) на професіоналів та на робітників з обслуговування, експлуатації устаткування (по 16 %), а також на працівників сфери торгівлі та послуг (14%) [6].

Отже, можна зробити висновки, що ситуація на ринку праці України за останні роки значно покращилась. Найбільша кількість зайнятого населення спостерігається у сфері оптової та роздрібної торгівлі, сільському господарстві та промисловості. Серед найбільш затребуваних професій на ринку праці за останні роки виділяють спеціалістів у ІТ - сферах, продажах та маркетингу. На сучасному етапі, коли національна економіка зростає, активізувався й попит на робочу силу. При цьому відносно вищими темпами зростає попит на кваліфікованих працівників. Отже, для ефективного функціонування ринків праці необхідно в першу чергу забезпечити збалансованість попиту та пропозиції робочої сили у професійно - кваліфікаційному розрізі через державне регулювання, яке зможе привести структуру пропозиції робочої сили у відповідність до попиту на ньому.

Література:

1. Богиня Д. П. Основи економіки праці : навч. посіб. / Д. П. Богиня. – 3-тє вид. – К. : Знання-Прес, 2012. – С. 270.
2. Власенко Н. С. Статистика ринку праці: міжнародні стандарти та національний досвід : [навчальний посібник] / за ред. Н. С. Власенко, Н. В. Григорович, Н. В. Рубльової. – К. : ТОВ «Август Трейд», 2006. – С. 12–16.
3. Довжук Б. С. Перспективи діяльності державної служби зайнятості / Б. С. Довжук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2010. – №1. – С. 120.
4. Капітан В. Трудова міграція як аспект проблеми зайнятості в Україні / В. Капітан // Ефективність державного управління. – 2012. – Вип. 32. – С. 47–51.
5. Національний банк України. Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.bank.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

7. Сайт для пошуку роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.work.ua>.

8. Сайт для пошуку роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rabota.ua>.

9. Сайт для пошуку роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kharkov.hh.ua>.

10. Численность занятого населения Украины. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://goo.gl/y0bAjH>.

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

кафедри економіки підприємства

та менеджменту

Н. В. Лепетюха